

Happy Halloween?

Halloween is voortgekomen uit het Keltische oogstfeest Samhain. De Kelten in Ierland en Groot-Brittannië vierden dit feest op 31 oktober als een soort oudejaarsdag. Op 1 november eindigde het oogstseizoen en begon de winter, en daarmee het nieuwe jaar.

Op Samhain kwamen de geesten van alle gestorvenen van het afgelopen jaar terug, geloofden de Kelten. Ze probeerden dan een levend lichaam in bezit te nemen voor het komende jaar. Om deze geesten gunstig te stemmen legden mensen voedsel en snoep neer. Sommige Kelten droegen griezelige kostuums, zodat rondlopende geesten hen zouden aanzien voor een van hen en hen met rust zouden laten.

De vroege christelijke kerk probeerde de heidense feesten uit te roeien door Allerheiligen en Allerzielen ervoor in de plaats te stellen. Op 1 november (Allerheiligen) herdenken en vereren rooms-katholieken in één viering alle heiligen. Op 2 november (Allerzielen) bidden rooms-katholieken voor de doden met als doel dezen te verlossen uit het vagevuur. De voorbereidingen voor beide feesten vonden vaak plaats op 31 oktober, Allerheiligenavond, in het Engels: "All Hallow's Eve". Dat is later verbasterd tot Halloween.

Aan het eind van de achttiende eeuw introduceerden Ierse immigranten de Halloweentraditie in de Verenigde Staten als een gelegenheid om kattenkwaad uit te halen: "trick-or-treat". Degene bij wie de kinderen aanbellen, kan kiezen: "trick" (plagerij of betovering) of "treat" (iets lekkers geven). Als de kinderen geen snoep krijgen, halen ze een grap uit met degene die geen snoep wil geven. Vanuit Amerika heeft Halloween zich de laatste decennia over heel West-Europa verspreid. Het feest is sinds de jaren tachtig ook in Nederland bezig met een opmars. Oktober lijkt onderhand wel uitgegroeid tot een soort Halloweenmaand.

Activiteiten rond Halloween dragen doorgaans een luguber karakter. Ze zijn bedoeld om schrik en paniek teweeg te brengen. Wel is het zo dat dit voor veel kinderen eigenlijk niet voorop staat. Zij verkleden zich met griezelige kledij wat overal ruimschoots te koop is en bellen bij mensen in de buurt aan en willen graag snoep. De pompoen speelt tijdens Halloween ook een grote rol. De middenstand speelt ook daar graag op in. Tuincentra en hobbykwekers bieden ze in groten getale aan. De pompoenen worden uitgehold en voorzien van een lichtje. Het is niet duidelijk is waar deze gewoonte vandaan komt.

Wat doe je daar als Christelijke ouders mee? In ieder geval duidelijk vertellen waar dit om gaat en de redenen aangeven waarom je als gelovige niet mee kunt doen met dit heidense en van oorsprong occulte feest. Verder zijn er gelukkig ook kerken die een lichtjesfeest, Happyween of een pannenkoekenactie als tegenactie starten. Steeds meer kerken organiseren zo een of ander positief alternatief voor het duistere Halloween.

De populariteit van Halloween groeit in Nederland al jaren. Winkels leggen de schappen vol met macabere producten, zoals een snoepschaal met een bewegende heks, een skelet verkleedpak, Spookrecepten en griezelsnoep. Geschminkte kleuters met puntmutsen gaan in in optocht langs de deuren. Pretparken veranderen in spookachtige, enge oorden.

Juist rond Halloween is het belangrijk om als kerk van je te laten horen. „Bij dit feest zie je heel duidelijk dat er een strijd aan de gang is tussen het licht en de duisternis, tussen God en het kwaad. Met deze actie willen we benadrukken dat het Licht sterker is.” Je kan bijvoorbeeld tijdens de kinderclub aandacht schenken aan het Halloweenfeest en met de kinderen een knutselwerkje (waxinelichtje met een Bijbeltekst) over dit thema.

Happy Halloween?

Niet alleen kinderen, maar ook veel volwassenen reageren positief op het alternatief Happyween. Ook veel niet-christenen staan helemaal niet achter Halloween en zijn blij met alternatieven. Want het is helemaal geen onschuldig feest. Een orthopedagoog maakt mee dat ze na Halloween meer kinderen met paniekaanvallen en angststoornissen in de praktijk krijgen. Sommige kinderen hebben zelfs traumatherapie nodig om van hun angsten af te komen. Waarom zou je de kinderen dit dan ook aandoen?

Halloween krijgen wij waarschijnlijk niet meer weg, maar we kunnen wel de boodschap van het Evangelie laten klinken en doordat Christus de dood overwon het leven gaan vieren in plaats van de dood.”